

„Pasja noga, naj pa bo, sitnosti otročje,“ se je zadržal ded, „le pridite sem, toda posamezno, ne po dva ali več skupaj! Le brž! Ti Mikšev — prvi!“

Jožek Mikšev se zareži zadovoljno in caplja počasi po vrtu in se vedno ozira, če je niso tovariši že pocedili za njim po vrtu proti uljnaku. Toda deda Muhiča beseda je bila trda, pa so slušali. „Na, Jožek, ker si — priden!“ de Muhičev stari oče in ponudi dečku lep kos rumenega satovja, polnega svetle tekočine, ki se je Jošku kar cedila med prsti na tla. Škoda se mu je zdelo tega, tako škoda, da je komaj požiral sline. Toliko, da se dedu ni pozabil zahvaliti za obilen oblizek, pa jo ureže od ulnjaka in se ponosno smehlja tovarišem, ki so nestrpno čakali ob vratih, kdo bo za Joškom na vrsti. Ali še bolj nestrpno je čakal Jožek, da pokusi med iz rumenega satovja. Ni se mogel premagati. Naglo odlomi precejšen košček, pa z njim v usta. Oh! —

Naprej ni mogel, iz ust ni mogel. Ded Muhič mu je namreč dal kos satovja z medom, ki so ga čebele nabrale na kostanjevem cvetju. Ta med je pa tako sladko grenak ali prijetno zoprn, da se je Joškovo lice skremžilo v podobo, ki kaže, da vleče nekdo fanta za lase na sencih. Tako žalostno se je držal, da niso tovariši prav nič čakali, kdo pride sedajle na vrsto, marveč so odnesli pete izpred Muhičevega vrta. Dedova čebelarska umetnost pa je od tistega dne pridobila za cel oblak slave in spoštovanja.

Poslej ni bilo treba poditi izpred ulnjaka niti domačih otrok. Imeli so namreč pri Muhičevih Dinka in Rafka. Oba sta rada pokušala med, oba sta želela postati kakor vsi Muhičevi — umna čebelarja. Ded je bil neizprosni. „Od ulnjaka preč, če ne, ti dam medu,“ je rekel in Dinko je vedel, da misli ded tak med, kakor ga je dal Mikševemu Jošku, pa se je vdal. Letošnjo zimo sta se z dedom vendar domenila, da ogrebe Dinko spomladi prvi roj. Saj je ponosno poudarjal, da mu je že enajst let, torej si že upa nekaj. „Mhm!“ je pritrdil ded, iztrkal vivček in ga položil na zapeček, potem je pa rekel počasi in odločno: „Pa z mrežo na obrazu.“

Dinko je bil skoro užaljen, zakaj mislil si je: „Ako ogreba ded brez mreže, kako da bi jaz ne, ki sem tudi že velik.“

Umaknila se je stroga zima. Pomlad je privihrala v pisanem plašču na naše livade, polja in gore. Zagostoleli so ptički, in s cvetjem se je odelo drevje, s cveticami travnik in log. Muhičev ulnjak je bil odprt že več tednov. Živalce so nanašale med in snažile iz stanovanja zimsko navlako. Zadovoljno jih je opazoval ded, težko je pričakoval Dinko prvega roja. Rad bi bil vedel kar naprej dan, uro in minuto, kdaj se spusti roj kakor deroča voda iz panja, se dvigne v zrak, se suče in umišlja, kam bi sedel. To se je zdelo Dinku nebeško veselje. Sam bi tekel po nov panj, ki mu je ded naslikal pozimi na skončnico domačo cerkev in domačo hišo, pa bi stopil za rojem na bližnji zid, bi ga ogrebel v panj in — šele potem šel povedat dedu svoje junaštvo.

Tako si je mislil Dinko, pa človek obrača, Bog obrne. Ded je moral dečka svariti, naj ne hodi preblizu čebel, ker rade opikajo neznanega človeka.

Dinko pa ni mogel strpeti, ko je poslušal ded na koncu tega in onega panja, če že poje matica, kar mu je bilo zanesljivo znamenje, da bo kmalu roj. Tudi Dinko se je hotel prepričati, če bo kmalu vzcvetela njegova sreča s prvim rojem. Poslušal je in poslušal, a razložil ni ničesar med toliko tisoči glasov v panju. Kar čuti, da ga je nekaj zbadlo v boso nogo prav blizu palca na stopalu. Hudo ga je zbolelo. Pogleda in vidi, da se na zbadenem mestu drži čebela. Urno jo odstrani, ali v rani je ostala črna pika — želo. Tega ni mogel odstraniti. Bolelo ga je vedno huje.

Sedaj ni bilo treba dedu prepovedovati: ne k čebelam. Na tihem jo je pobral z vrta. Niti povedati ni maral, kaj se mu je zgodilo, dasi mu je bilo hudo do solz. Ni hotel, pa ni, ker bi se mu bil smejal ded, češ, že tako velik, pa se jočeš, če te piči čebela. Molčal je in trpel in prosil Boga, da bi še ne bilo roja, ker z bolno nogo bi itak ne mogel ponj. Še v šolo ni mogel drugače kot bos in veliko premagovanja je bilo treba in veliko vztrajnosti, da ni šepal na bolno nogo. To bi ga izdalo in potem z Bogom junaštvo. Trpel je in molčal.

Naslednji dan mu zaupa ded, da bo kmalu prvi roj. Deček se je prestrašil te vesele novice, zakaj noga ga je bolela jako hudo. Hodil je že še, toda plezati bi se ne upal po roj na drevo. Popoldne mu je nekoliko odleglo, roj še ni zletel. Jutri, jutri, se je tolažil deček in ogledoval zateklo nogo.

In res! Drugi dan pred poldnem pride ded vesel klicat dečka: „Pridi, pridi, Dinko, da boš videl. Ga že imamo, ga že imamo. Ta pasja noga je sicer zletel črez zid z vrta na sosedovo hruško, pa nič ne škoduje. Ga že imamo, ga že imamo. Hitro pristavim lestvo, ti pa boš nesel panj pod vejo in ga ogrebeš. Ako bo hud, ga poškropiš z vodo.“

Dinka je poslednja opomnja dirnila prav nemilo. Noga ga je še bolela, da se ni mogel obuti, in ded pripoveduje, da bodo čebele zopet hude. V naglici poišče nekaj starih krp in zavije vanje bosi nogi, potem jo udere z dedom v ulnjak po panj. Tam je pa dobro vedel, kje ima ded spravljeno mrežo, ki si z njo pokrije obraz, kadar so čebele razdražene, sicer se njega, ki so ga navajene, ne loti nobena. Ded, ki je nesel na rami lestvo, ga pogleda po strani in pravi: „Hm, pa si rekel, da ga ogrebeš z razkritim licem. In kaj pa to? Tako čudnih copat še nisem videl, odkar čebelarim. Pasja noga, dobro si se zašancal, fant!“

Dinko je molčal, zakaj zdelo se mu je, da ded najbrže ve nekaj o predvčerajšnjem piku. Ni mu privoščil veselja, da bi mu očital, kako slab čebelar bo. Previdnost je pa vendar potrebna, zakaj čebelin pik ni prijetno ščegetanje. Zato je podil bratca Rafka, naj gre domov, ker nima tukaj drugega opravila, kakor da draži čebele s svojo navzočnostjo. Ali Rafko se ne gane. Kakor pribit opazuje roj in pa kako ga ogreba Dinko.

Seveda: pri Muhičevih so bili od nekdanj čebelarji in tudi bodo, kakor vse kaže.

Z veliko težavo sta spravila panj po lestvi na drevo. Dinko je bil v nevarnosti, da telebne s hruške, ko ga je pomikal k roju. Slednjič zdihne

ded: „Hvala Bogu! Dobro bō. Le pusti ga sedaj! Vzamem jaz dolgo prekljo in stresem vejo, pa bo naš.“

Junaško prileze Dinko z drevesa. Bratec ga je zavidal za prvi uspeh

in trdil, da bi bil on še veliko bolje postavil panj. Dinko ga pogleda pomilovalno in reče: „Pa ne danes. Kadar boš velik.“

Užaljen zatakne Rafko obe roki v žep in odkoraka počasi izpod hruške. Ded je bil med tem časom že spravil roj v panj. Ta pa mora ostati do

večera na hruški. Zato pustita lestvo in odideta na vrt. Ded se je šalil že spotoma:

„Hm, pa ne boš nosil sedaj kar cel teden teh-le copat?“ Deček odkima. Iz dedovega pogleda je spoznal, da bo kmalu očita njegova skivnost.

„Pa z mrežo si se tudi zahomotal kakor v najtrši zimi. Kaj?“

Dinko odvrne, da se je bal čebel.

„Ali si že spoznal, kakšen je čebelni pik, pasja noga?“

„Sem, kaj bi tajil.“

„Predvčerašnjim, ne?“

„Da.“

„No, vidiš, da vem vse. Junjško si se držal. To me veseli. Tudi tvojemu očetu moram povedati, da že nekaj prebiješ. Vztrajnost je neznanska moč.“

Oba sta bila zadovoljna s prvim rojem.

Potem ni čuda, če so ugibali vaščani, kaj je starejše pri Muhiču: hiša ali uljnjak. Čebelarili so od nekdaj in bodo še v neznano bodočnost.

Prezgodaj!

Spisal *Andrej Rapč.*

I.

astovici je zatrepetalo drobno srčece. Tako mehko-otožno ji je postalo! Nekam v daljavo si je zaželela.

Ta čut gotovo poznaš, ljubi, dobri deček. Ali si že kdaj občutil nekaj boleče-sladkega, ko si se vrnil z velikih počitnic v mesto? Kaj ti ni večkrat, posebno še prvo leto, ko si pustil dom in starše, pa odšel od njih v tuje, nepoznano mesto, k tujim ljudem, nepoznanim tovarišem, na skrivaj prilezla solza v oči? Tako srčno si si zaželel nečesa. Sam si časih nisi vedel razlagati, čemu si pravzaprav žalosten, zakaj se ti je omeglilo oko s solzo. Hrepenenje ti je zaživel v dobrem srčecu. Zagibalo se je in kar najrajši bi bil poletel tja, kjer biva mati, oče, kjer si se igral z bratci in sesticami, kjer si vil prve piščalke iz vrbovih mladik in trgal prve cvetice. Tako mehko ti je bilo ob teh spominih, da ti je morda prilezla zato solza v oko, solza mehkega hrepenenja. Pa bi šel najrajši domov, naj bi bila pot še tako dolga, še tako utrudljiva, zakaj mesto, ki si bival v njem, se ti je zdelo tako tuje, dasi si ga že nekoliko spoznal. Tako veliko se ti je zdelo mesto, tako grozeč velikan, ki je iztegnil svoje roke tja do tihe vasice in te objel. In ta prostranost, ta lepota mesta ti je bila hladna, prevelika. Po skromni hišici si si zaželel, po mali beli vasici, ki ima raztresene hišice po solnčnih brdih kot mehka gnezdeca. Po vaškem zvoniku, kjer si tolikokrat vlekel za zvon, se ti je zahotelo, in tisto mehko čuvstvo v srcu je raslo, raslo tako, da bi skoro ne bil pomislil na nikake